

**Stanowisko Pomorskiej Rady Oświatowej
z dnia 15 września 2022 r.
w sprawie dopuszczonego do użytku szkolnego podręcznika do przedmiotu
historia i terażniejszość**

Pomorska Rada Oświatowa, reprezentująca różne instytucje i środowiska Pomorza, korzystając ze swoich ustawowych kompetencji, wyraża sprzeciw wobec dopuszczenia do użytku szkolnego przez Ministra Edukacji i Nauki podręcznika do przedmiotu: historia i terażniejszość, którego autorem jest prof. Wojciech Roszkowski.

Pomorska Rada Oświatowa zwraca uwagę, że już na etapie prac legislacyjnych związanych z wprowadzeniem podstawy programowej przedmiotu: historia i terażniejszość Ministrowi Edukacji i Nauki zarówno przez Samorząd Województwa Pomorskiego za pośrednictwem Związku Województw RP, jak i przez inne podmioty, przekazane zostały liczne zastrzeżenia do projektu podstawy programowej tego przedmiotu. Szczególny niepokój w projekcie podstawy programowej wzbudziło zwłaszcza wybiórcze dobieranie prezentowanych faktów z najnowszej historii Polski, marginalizowanie historii powszechnej i przede wszystkim pominięcie kluczowych zagadnień dotyczących podstawowej wiedzy potrzebnej młodym obywatelom, w szczególności zasad funkcjonowania państwa prawa, kwestii swobód obywatelskich czy praw człowieka. Rada podkreśla, że żadna z tych uwag nie została uwzględniona przez Ministra w rozporządzeniu zmieniającym rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia, podczas gdy wyraźnie dostrzeżono w nim forsowanie ideologicznie nacechowanej i jednostronnej wizji historii Polski oraz wprowadzenie zapisów budzących fundamentalne wątpliwości zarówno środowiska naukowego, jak i nauczycieli historii.

Wątpliwości wokół nowego przedmiotu pogłębiły się w momencie, w którym Minister dopuścił do użytku szkolnego kontrowersyjny podręcznik: „Historia i Terażniejszość. Podręcznik dla liceów i techników. Klasa 1. 1945-1979”, autorstwa prof. Wojciecha Roszkowskiego.

Pomorska Rada Oświatowa zwraca uwagę, że każdy podręcznik dopuszczony do użytku szkolnego powinien prezentować fakty rzetelnie, obiektywnie i niejednostronnie, jak również wspierać kształtowanie umiejętności krytycznego, samodzielnego myślenia i nie narzucać odbiorcy jednostronnych interpretacji autora. Podręcznik autorstwa prof. Wojciecha Roszkowskiego w żadnej mierze tych wymogów nie spełnia.

Rada wskazuje, iż w wymienionej publikacji zawarte zostały treści dalece odbiegające od celów, jakim winna służyć edukacja. Za niedopuszczalne należy uznać w szczególności te fragmenty podręcznika, w których autor – w godzący w poczucie godności i uczucia wielu ludzi sposób – odnosi się do problemu stosowania nowoczesnych metod medycznych wspomagających walkę z niepłodnością. Niedopuszczalne jest, by w jakimkolwiek podręczniku dopuszczonym przez Ministra Edukacji i Nauki do użytku szkolnego w polskich szkołach znalazły się zapisy mogące być odebrane jako stygmatyzujące ludzi jako „pochodzących z produkcji”. Prywatne poglądy i uprzedzenia autora podręcznika nie są powszechnie obowiązującymi i nie powinny być – jako jedyne – prezentowane w podręczniku służącym uczniom.

Rada podkreśla, że nie do zaakceptowania jest, aby podręcznik autorstwa Wojciecha Roszkowskiego mimo braku obiektywizmu i podstawowej rzetelności historycznej, a także wytykanych przez recenzentów błędów merytorycznych i językowych, posiadał status podręcznika dopuszczonego do użytku w polskiej szkole. Nie do zaakceptowania jest, by publikacja ta, bliższa treścią materiałowi publicystycznemu niż podręcznikowi do nauki, swym przesłaniem godząca w fundamentalne wartości takie jak sprawiedliwość, solidarność, demokracja, równość, tolerancja i wolność miała służyć wychowaniu młodzieży.

Pomorska Rada Oświatowa, uznając za nadrzędny cel edukacji: zapewnienie każdemu uczniowi warunków niezbędnych do jego rozwoju i przygotowanie go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności, apeluje do Ministra Edukacji i Nauki o podjęcie w trybie pilnym działań związanych z wycofaniem dopuszczenia do użytku szkolnego podręcznika do przedmiotu: historia i teraźniejszość autorstwa Wojciecha Roszkowskiego jako publikacji niespełniającej podstawowych standardów wymaganych od książek służących edukacji kolejnych pokoleń.

Pomorska Rada Oświatowa zwraca uwagę na liczne, od kilku lat pogłębiające się problemy edukacji w Polsce, jak w szczególności: niewystarczający dostęp dzieci i młodzieży do pomocy psychologiczno-pedagogicznej, nadmierne obciążenie uczniów wymaganiami edukacyjnymi, ukierunkowanie kształcenia na treści nieadekwatne do potrzeb młodzieży i zachodzących zmian cywilizacyjnych, a także obniżanie się statusu zwodu nauczyciela czy braki kadrowe w szkołach i placówkach oświatowych, których rozwiązanie winno być najpilniejszym zadaniem Ministra Edukacji i Nauki.

Przewodniczący Pomorskiej Rady Oświatowej

Marszałek Województwa Pomorskiego